

**ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
И
ЗАВРШНИ РАЧУН ЗА 2007. год.**

Пале, априла 2008. год.

I ОПШТИ ДИО

«ЈАХОРИНА ОСИГУРАЊЕ» АД Пале МБ 1755927 основано је 11.08.1992.год. као дионичко друштво у мјешовитој својини, а од 02.09.2002.год. регистровано је као акционарско друштво.

У складу са Законом о друштвима за осигурање (Службени гласник РС број: 17/05, 1/06 и 64/06), Друштво је прибавило нову дозволу за рад, гдје се регистровало и за обављање послова:

- за све врсте неживотних осигурања из члана 49. став 2. тачка: а), б) и ц) Закона о друштвима за осигурање (шифра дјелатности 66.030) и
- за животно осигурање из члана 49. став 2. тачка: д), Закона о друштвима за осигурање, (шифра дјелатности 66.010).

„Јахорина осигурање“ АД је једино домаће друштво регистровано за обављање послова животних осигурања. Друштво обавља послове осигурања преко организационих јединица – Филијала, са сједиштима у слиједећим градовима: Бања Лука, Бијељина, Брчко, Добој, Модрича, Приједор, Соколац, Фоча и Требиње.

Продаја услуга неживотних осигурања се обавља на подручју 50 општина Републике Српске и Брчко Дистрикта. Са продајом животних осигурања Друштво се није бавило у 2007 години, али намјерава ове послове започети у 2008 години, за шта има све потребне предуслове.

Сједиште Друштва је у Палама, ул. Светосавска бр. 24, гдје се налази управна зграда у којој се налази Дирекција Друштва, која има статус правног лица.

На дан 31.12.2007.год. Друштво је запошљавало 136 радника.

„Јахорина осигурање“ АД Пале је основало три зависна предузећа са 100% улогом и то:

1. ДОО „Јахорина ауто“ Брчко, које је регистровано за услуге техничких прегледа,
2. ДОО „Јахорина трговина“ Пале, које је регистровано и обавља послове трговине,
3. ДОО „Јахорина лизинг“ Бијељина, које је регистровано за обављање послова финансијског и оперативног лизинга.

Такође, „Јахорина осигурање“ АД Пале има учешће од 28% у ПИФ-у „Јахорина консеко прогрес“ Пале.

„Јахорина осигурање“ АД Пале посједује сертификат квалитета ИСО-9001 од 2002.год.

На тржишту осигурања у Републици Српској, према оствареној укупној премији у 2007 години, Друштво заузима треће мјесто, а у БиХ осмо мјесто.

По основу остварене премије аутоодговорности у 2007 години у Републици Српској Друштво заузима друго мјесто, а у БиХ шесто мјесто.

„Јахорина осигурање“ АД Пале ове године је обиљежила 15 година успјешног рада и дјеловања на тржишту осигурања Републике Српске и Брчко Дистрикта БиХ.

II ФИНАНСИЈСКИ ПОЛОЖАЈ И СТРУКТУРА СРЕДСТАВА «ЈАХОРИНА ОСИГУРАЊА» АД:

Финансијски извјештаји састављени су у складу са Законом о рачуноводству и ревизији РС (Службени гласник РС бр.67/05), Међународним рачуноводственим стандардима, Рачуноводственим политикама «Јахорина осигурања» АД Пале и другим актима пословне политике Друштва.

Са 31.12.2007.год. Биланс стања показује слиједеће стање активе и пасиве:

У КМ

ОПИС	Износ 31.12.2007	Структ. %	Износ 31.12.2006	Структ. %	Индекс 2/4
1	2	3	4	5	6
АКТИВА					
А. Неуплаћени уписани капитал	0	0	0	0	0
Б. Стална имовина	14.385.128	54	13.202.436	52	109
В. Текућа имовина	10.781.718	40	11.920.177	46	90
Г. Активна временска разграничења	1.578.296	6	528.634	2	296
Д. Пословна имовина	26.745.142	100	25.651.247	100	104
Ванбилансна актива	6.438.518		6.904.738		
ПАСИВА					
А. Капитал	10.727.465	40	10.878.219	42	99
Б. Дугорочна резервисања	12.474	0	411.573	2	3
В. Обавезе	2.086.699	8	2.435.795	10	86
Г. Пасивна временска разграничења	573.706	2	591.968	2	97
Д. Краткорочна резервисања	13.344.798	50	11.333.692	44	118
Ђ. Пословна пасива	26.745.142	100	25.651.247	100	104
Ванбилансна пасива	6.438.518		6.904.738		

АКТИВА

Б.СТАЛНА ИМОВИНА

Сталну имовину чине:

Р.б.	О П И С	Бруто	Исправка вриједности	Нето	Степен отписа %
1.	Стална нематеријална средства	1.045.037	486.987	558.050	46,59
2.	Стална материјална средства	7.969.664	2.264.377	5.705.287	28,41
3.	Улагања у повезана, придружена и остала лица	2.872.212	0	2.872.212	0
4.	Остала дугорочна финансијска улагања	2.250.391	0	2.250.391	0
5.	Одложена пореска средства	0	0	0	0
6.	Улагања у некретнине	2.999.188	0	2.999.188	0
7.	УКУПНО	17.136.492	2.751.364	14.385.128	16,06

У односу на 2006 годину, позиција сталне имовине је порасла за 9 %, од чега појединачне позиције показују следећа кретања:

1. Стална нематеријална средства су већа за 19,59 %, што је резултат улагања у куповину новог софтвера у току године у износу КМ 183.740.

2. Стална материјална средства су мања у односу на 2006 годину за 37,84 %, из разлога рекласификације инвестиционих некретнина из ове позиције на позицију улагања у некретнине, у складу са новим Правилником о обрасцима и садржају позиција у обрасцима биланс стања и биланс успјеха за друштва за осигурање и Правилником о примјени контног оквира за друштва за осигурање (Службени лист број: 113/07).

3. Улагања у повезана, придружена и остала лица су већа за 129,77 %.

Ово је посљедица докапитализације ДОО «Јахорина аута» Брчко у износу КМ 1.523.853, од чега у стварима (некретнине и опрема) КМ 896.228 и у потраживањима КМ 627.625.

Такође је повећан и оснивачки улог у ПИФ «Јахорина консеко прогрес» у износу КМ 70.000, докапитализацијом из основа распореда добити из ранијих година.

4. Остала дугорочна финансијска улагања су мања у односу на претходну годину за 2,52 %, ради повлачења ороченних депозита у току године.

6. Улагања у некретнине су први пут ове године исказана на овој позицији, у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и осталим подзаконским актима, као и праксом и стандардима из области осигурања у Европи и свијету.

В.ТЕКУЋА ИМОВИНА

Текућу имовину чине:

Р.б.	О П И С	Бруто	Исправка вриједности	Нето	Степен отписа %
1.	Материјал	8.420	0	8.420	0
2.	Дати аванси за материјал	131	0	131	0
3.	Готовина на рачунима и у благајни	136.133	0	136.133	0
4.	Потраживања по основу премије-неживот	5.069.185	1.266.276	3.802.909	24,97
5.	Остала потраживања	583.290	13.689	569.601	2,34
6.	Краткорочни финансијски палсмани	4.069.363	1.460.502	2.608.861	35,89
7.	Остала краткорочна потраживања	3.915.582	259.919	3.655.663	6,63
8.	УКУПНО	13.782.104	3.000.386	10.781.718	21,77

У односу на 2006 годину, позиција текуће имовине је мања за 10 %, највећим дијелом из разлога што је извршена докапитализација ДОО «Јахорина аута» Брчко потраживањима у износу КМ 627.625, што је довело до смањења на позицији остала краткорочна потраживања, као и рекласификацијом обавезних дугорочних улагања са позиције потраживања, на позицију обавезних улагања, а то су обавезна улагања у резервни фонд Бироа зелене карте БиХ, као и у фонд за накнаду штета Бироа зелене карте БиХ (КМ 468.454).

Појединачне позиције у односу на претходну годину показују слиједеће трендове:

1. Залихе материјала у односу на 2006 годину показују смањење од 43,74 %, а ради се о залихама полиса строге евиденције, истребованим у току године.

2. Дати аванси за материјал, показују повећање у односу на претходну годину, али је њихов удио безначајан, са становишта позиције текуће имовине.

3. Готовина на рачунима и благајни је мања за 33,10 %, у односу на исти период 2006 године, а резултат је тренутно затечених новчаних средстава у благајни и на жиро рачунима друштва.

4. Нето потраживања по основу премије неживотних осигурања су 2,53 % већа у односу на 2006 годину, док су ова бруто потраживања мања за 9,16 %, а исправка вриједности мања за 32,34 %.

Ово је последица високог износа отписа сумњивих и спорних потраживања по основу премије по завршном рачуну за 2007 годину у вриједности КМ 567.107.

Потраживања по основу премије неживотних осигурања чине:

-потраживања по основу обавезних осигурања КМ 111.039

-потраживања по основу необавезних осигурања КМ 1.880.125

Свега КМ 1.991.164

Недоспјела премија КМ 392.403

Укупно потраживања по основу премије неживот КМ 1.598.761

Ова потраживања потичу из 2006 и 2007 године, и за њих није вршена исправка вриједности по попису за 2007 годину.

Сумњива и спорна потраживања по основу премије износе КМ 3.078.021

-Исправка вриједности сумњивих и спорних потраживања премије КМ 1.266.276

Нето сумњива и спорна потраживања КМ 1.811.745

Ова потраживања потичу из 2005 године и раније и дјелимично су тужена или су потраживања пријављена у стечајне масе и чека се завршетак процеса. Дио ових потраживања није тужен, јер се ради о мањим износима

испод 5.000 КМ, те се због високих судских такси и неизвјесних спорова, као и могућих негативних ефеката на тржишту осигурања одустаје од тужби.

5.Остала потраживања су мања за 5,67 % у односу на исти период 2006 године, а чине их :

-потраживања по основу регреса	КМ	243.382
-потраживања за услужно исплаћене штете	КМ	326.219
Свега	КМ	569.601

6.Нето краткорочни финансијски пласмани су мањи за 5,30 % у односу на 2006 годину, а чине их:

Р.б.	О П И С	Бруто	Исправка вриједности	Нето	Степен отписа %
1.	Краткорочни пласман «Јахорина лизинг»	45.000	0	45.000	0
2.	Краткорочни кредити у земљи	4.024.363	1.460.502	2.563.861	36,29
3.	Укупно	4.069.363	1.460.502	2.608.861	35,89

Већина потраживања потиче из 2002 године и раније, а формирана су највећим дијелом претварањем потраживања од премије у пласмане (70%), а дијелом у готовини, преносом на жиро рачун осигураника (30%). У току године, ради изражене неликвидности одобрени су само пласмани «Јахорина лизингу» КМ 25.000 и ДОО «Алфа трејду» из Градишке КМ 90.000.

Приликом пописа за 2007 годину искњижена су раније отписана потраживања по основу пласмана у износу КМ 643.324.

Дио кредита је обезбјеђен уписом хипотеке на објекат 8,5 %, један кредит је покривен гаранцијом банке 1 %. Значајан дио потраживања по кредитима је везан за уговоре о пословно техничкој сарадњи и отплаћују се кроз провизију за услуге закључивања осигурања.

Већина потраживања из ранијег периода је пријављена у стечајне масе и чека се њихова дјелимична или укупна наплата.

7.Остала краткорочна потраживања су за 21,10 % мања у односу на исти период претходне године,а чине их:

Р.б.	О П И С	Бруто	Исправка вриједности	Нето	Степен отписа %
1.	Потраживања од осталих купаца	160.693	69.688	91.005	43,36
2.	Остала потраживања од повезаних лица	2.458.773	0	2.458.773	0
3.	Потраживања по основу камата	630.108	97.453	532.655	15,47
4.	Потраживања од запослених	98.838	1.000	97.838	1,01
5.	Потраживања од преплаћених пореза	44.085	0	44.085	0
6.	Потраживања од државних органа	23.347	0	23.347	0
7.	Остала потраживања	403.960	71.401	332.559	17,67
8.	Остала специфична потраживања	95.777	20.377	75.400	21,27
9.	Укупно	3.915.581	259.219	3.655.663	6,62

Највећи износ у структури ових потраживања (67,26 %) чине потраживања од повезаних лица и то:

«Јахорина трговина» Пале	КМ	2.104.829
«Јахорина ауто» Брчко	КМ	353.944
Свега	КМ	2.458.773

Потраживања од «Јахорина трговине» Пале потичу највећим дијелом из ранијих година из наплаћених потраживања у робама, чије цијене или квалитет нису конкурентни на тржишту, као и ниске куповне моћи грађана, који условљавају брзину обрта средстава (наплате потраживања).

Потраживања од «Јахорина аута» Брчко потичу од задужења за трошкове амортизације за коришћење опреме која се евидентирала у књигама осигурања, или других трошкова: струја, вода и гријање оствареним на заједнички коришћеним техничким прегледима.

Потраживања по основу камата се споро наплаћују и углавном су пријављена у стечајне масе.

По попису за 2007 годину искњижено је раније отписаних, не наплаћених камата КМ 39.997.

Остала потраживања потичу из финансијских трансакција по основу цесија, асигнација и сл.

Г. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Ова позиција је већа за 198,56 % из разлога што је Друштво извршило разграничење трошкова прибаве осигурања у 2007 години у износу КМ 992.559.

Структура активних временских разграничења је слиједећа:

Р.б.	О П И С	Износ
1.	Унапријед плаћени трошкови рекламе по уговору Требиње	2.302
2.	Унапријед плаћени трошкови осигурања Дирекција	2.347
3.	Унапријед плаћени трошкови закупнине у Бијељини и Добоју	133.986
4.	Разграничени плаћени трошкови прибаве осигурања	1.419.571
5.	Остали унапријед плаћени трошкови	18.383
6.	Остала АВР	1.706
7.	Укупно АВР	1.578.295

Д. ПОСЛОВНА ИМОВИНА

У односу на исти период 2006 године пословна имовина показује раст за 4 %, што је последица највећим дијелом разграничења трошкова прибаве осигурања у 2007 години.

Ванбилансна актива износи КМ 6.438.518 и мања је у односу на претходну годину за 6,75 % из разлога што је приликом годишњег пописа извршено расхоровање опреме наслијеђене од «Сарајевоосигурања» која се евидентира у ванбилансној активи, а односи се на дотрајали намјештај и другу опрему.

ПАСИВА

А. КАПИТАЛ

Позиција капитала је за 1% мања у односу на 31.12.2006. године, што је резултат мање остварене добити у односу на претходну годину.

Структура капитала је следећа:

Р.б.	О П И С	Стање 31.12.2007	Струк. %	Стање 31.12.2006	Струк. %	Индекс 3/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Акцијски капитал управљачке акције	5.006.000	47	5.006.000	46	100
2.	Акцијски капитал приоритетне акције	4.000.000	37	4.000.000	37	100
3.	Ревалоризационе резерве	282.031	3	90.658	1	311
4.	Законске резерве из добитка	1.001.367	9	982.724	9	102
5.	Нераспоређени добитак	438.067	4	798.837	7	55
6.	УКУПНО	10.727.465	100	10.878.219	100	99

1. и 2. Акцијски капитал показује исто стање као и претходне године.

3. Ревалоризационе резерве су повећане у току године из ревалоризације некретнина и опреме, највећим дијелом приликом процјене њихове вриједности за докапитализацију „Јахорина аута“ Брчко, као и пословног простора у К.Дубици, који се евидентира у књигама Филијале Приједор.

4. Законске резерве се односе на издвајање средстава у фонд резерви сигурности, фонд превентиве и стамбени фонд из добити.

5. Нераспоређени добитак је мањи у односу на претходну годину за 45 %.

У току 2007 године извршена је расподјела дијела добити из 2006 године у износу КМ 400.000 за исплату дивиденде и то: КМ 200.000 по основу редовних управљачких акција и КМ 200.000 по основу приоритетних кумулативних акција.

На овој позицији је евидентиран нераспоређени добитак из 2006 године КМ 390.318 и добитак исказан по завршном рачуну за 2007 годину у износу КМ 47.749, што укупно износи КМ 438.067.

Зарада по акцији у 2007 години износи КМ 0,95.

Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

У односу на 2006 годину дугорочна резервисања износе КМ 12.474 и показују пад за 97 %.

Ово је последица примјене међународних стандарда у осигурању, тј. укидање резервисања за масовне и катастрофалне штете из 2006 године у износу КМ 411.573.

Стање исказано на овој позицији у 2007 години се односи на резерве за изравнање ризика, које су први пут извршене, у складу са новим Правилником о техничким резервама прописаним од стране Агенције за осигурање РС.

В. ОБАВЕЗЕ

У односу на претходну годину обавезе показују смањење за 14 %. У укупним обавезама дугорочне обавезе КМ 90.438 учествују са 4,33 %, а краткорочне обавезе КМ 1.996.261 учествују са 95,67 %.

Дугорочне обавезе чине:

Р.б.	О П И С	Стање 31.12.2007	Стање 31.12.2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Дугорочни кредити	81.226	217.379	37
2.	Обавезе по основу финансијског закупа-лизинг	9.212	35.720	26
3.	Остале дугорочне обавезе	0	369.788	0
4.	Укупно	90.438	622.887	15

1. Дугорочни кредити се односе на обавезе за кредит КМ 81.226 примљен од НББ, који је Друштво прибавило за куповину техничког прегледа „Рад“ Бијељина, а чије је доспијеће у 2010 години. Кредит се редовно отплаћује.

2. Обавезе по основу финансијског закупа КМ 9.212 се односе на прибављено возило путем лизинга у Филијали Соколац, а чији рок отплате је 2010 година. Кредит се уредно отплаћује.

3. Остале дугорочне обавезе се односе на обрачунату амортизацију за коришћене објекте наслијеђене од „Сарајевоосигурања“ .

У 2007 години је извршено укидање ових обавеза, везано за Закључак Владе РС којим су наведена средства припала Инвестиционој развојној банци РС.

Закључком Владе РС број: 04/1-012-1290/07 од 19.07.2007. год. задужена је ИРБ РС да именује чланове комисије за попис државне имовине припојене осигуравајућем друштву АД „Јахорина осигурање“ Пале.

Краткорочне обавезе чине:

Р.б.	О П И С	Стање 31.12.2007	Стање 31.12.2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Краткорочни кредити	10.000	2.501	400
2.	Дио дугорочних обавеза који доспијева до једне год.	424.992	435.844	98
3.	Остале краткорочне финансијске обавезе	26.696	60.441	44
4.	Примљени аванси	59.334	27.149	218
5.	Добављачи повезана лица	249.922	196.749	127
6.	Остали добављачи	532.280	372.760	143
7.	Остале обавезе из пословања	12.616	66.165	19
8.	Обавезе по штетама неживот	25.050	60.550	41
9.	Обавезе по премији реосигурања неживот	22.227	26.067	85
10.	Обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	468.154	351.287	133
11.	Друге обавезе	164.990	213.395	77
12.	Укупно	1.996.261	1.812.908	110

Позиције обавеза по краткорочним кредитима, примљеним авансима, добављачима и обавезе за порезе и доприносе су имале повећања у односу на претходну годину из разлога што су крајем године дивљали попусти по основу премије аутоодговорности, што се негативно одразило на тренутну ликвидност Друштва.

Позиције дугорочних обавеза које доспијевају до једне године, остале краткорочне финансијске обавезе, остале обавезе из пословања, обавезе по штетама, обавезе по премији реосигурања и друге обавезе показују пад у односу на претходну годину.

Друштво је уложило изузетне напоре у циљу измирења свих насталих обавеза по основу штета. Остале су неизмирене обавезе за штете, чије је плаћање договорено у ратама, као и обавезе чији рок исплате није доспио и обавезе за које није измирена премија осигурања.

Такође, Друштво је извршило исплату дивиденде акционарима и то по основу управљачких акција КМ 178.763 и приоритетних кумулативних акција КМ 198.395.

Г. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

У односу на претходну годину ова позиција показује пад за 3 %, а односи се на обрачунати допринос за превентиву, јер је смањена стопа превентиве за гране премије осталих имовинских осигурања са 2,5 % колика је била у 2006 на 1 % у 2007 години.

Такође, на овој позицији је исказан и унапријед наплаћени обрачунати приход (закупнина) Филијале Бијељина.

Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Краткорочна резервисања чине:

Р.б.	О П И С	Стање 31.12.2007	Стање 31.12.2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Преносна премија неживот	7.650.989	6.706.721	114
2.	Резервисања за настале пријављене штете	3.152.523	4.174.423	76
3.	Резервисања за настале непријављене штете	2.220.498	452.548	491
4.	Резервисања за директне трошкове обраде штета	52.138	0	0
5.	Резервисања за индиректне трошкове обраде штета	268.651	0	0
6.	Укупно	13.344.798	11.333.692	118

1. С обзиром да је дошло до раста фактурисане премије у току 2007 године за око 1 милион КМ, то је довело до повећања резерви за преносне премије за око 1 милион КМ, у односу на 2006 годину, када је биљежен пад остварене премије у односу на 2005 годину.

2. Резервисања за настале пријављене штете су мања у односу на претходну годину за 24 % из разлога што је урађена дјелимична ликвидација једне велике штете Филијале Добој од око КМ 500.000, која је у претходном периоду евидентирана на позицији резервисаних штета.

По завршном рачуну је резервисано укупно 829 штета процјењене вриједности КМ 3.152.522,54, од чега се на штете у спору односи 163 предмета процјењене вриједности КМ 1.760.067,64 или 55,83 %. Од овог броја на штете из основа аутоодговорности се односи 152 предмета процјењене вриједности КМ 1.669.337,64 или 94,85 %.

Остали предмети се односе на тарифу незгоде 9 комада процјењене вриједности КМ 7.230,00, ауто каска 1 предмет процјењене вриједности КМ 70.000,00 и остале штете на имовини 1 предмет процјењене вриједности КМ 13.500,00.

3. Резервисања за настале непријављене штете се први пут обрачунавају према новом Правилнику о техничким резервама прописаном од стране Агенције за осигурање РС, а веће су за око 5 пута у односу на претходну годину. С обзиром да се ради о разлици од око 2 милиона, то је значајно утицало на финансијски резултат текуће године.

4. и 5. Резервисања за директне и индиректне трошкове обраде штета се први пут појављују, а резултат су усклађивања законске и подзаконске регулативе са међународним стандардима у области осигурања.

Укупна краткорочна резервисања су расла за 18 % у односу на 2006 годину, а с обзиром да у укупној пасиви учествују са 44 % то је имало знатан утицај на укупан финансијски резултат у 2007 години.

Б. ПОСЛОВНА ПАСИВА

У односу на исти период 2006 године пословна пасива показује раст за 4 %, што је последица највећим дијелом промјењеног начина резервације штета у 2007 години.

Ванбилансна пасива износи КМ 6.438.518 и мања је у односу на претходну годину за 6,75 %.

БИЛАНС УСПЈЕХА (неживот) на дан 31.12.2007. год. показује слиједеће стање:

ОПИС	У КМ				
	Износ 31.12.2007	Структ. %	Износ 31.12.2006	Структ. %	Индекс 2/4
1	2	3	4	5	6
А. Пословни приходи и расходи					
1. Приходи од премије осигурања	15.324.132	87	15.844.687	93	97
2. Накнаде штета из осигурања	7.477.851	43	5.291.708	33	141
3. Измјене осталих техничких резерви	89.771	2	452.024	3	20
4. Трошкови поврата премија	3.101.905	18	1.973.496	12	157
5. Трошкови пословања	5.869.495	34	6.041.940	37	97
6. Остали технички приходи	644.897	4	431.019	3	150
7. Остали технички расходи	122.959	1	651.882	4	19
8. Бруто технички резултат без реосигурања	-513.411		1.864.656		-
9. Цедирано реосигурање	97.439	1	297.106	2	33
10. Технички резултат	-610.850		1.567.550		-
Б. Нетехнички биланс					
11. Финансијски приходи и расходи и добици и губици од реализације инвестиција	442.729	3	151.660	1	292
12. Резултат редовне активности	-168.121		1.719.210		-
13. Остали нетехнички приходи	639.071	4	539.520	3	118
14. Остали нетехнички расходи	423.201	3	1.417.750	9	30
15. Бруто добитак	47.749	100	840.979	100	6
16. Текући и одложени порез на добит	0	0	42.142	3	-
17. Нето добитак	47.749	100	798.837	97	6
В. Укупни приходи	17.593.844	100	17.062.616	100	103
Г. Укупни расходи	17.546.095	100	16.221.637	100	108

А. Пословни приходи и расходи

А 1. Приходи од премије осигурања у укупним приходима учествују са 87 %, и мањи су у односу на претходну годину за 3 %.

Приходе од премије осигурања чине:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2007	Стање 31.12.2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Бруто фактурисана премија	16.355.251	15.308.083	107
2.	Преносна премија 01.01.	6.706.721	7.243.324	93
3.	Преносна премија 31.12. без преносне премије реосигурања	7.737.839	6.706.721	115
4.	Промјене преносне премије (2-3)	-1.031.119	536.604	
5.	Бруто приход од премије осигурања (1-4)	15.324.133	15.844.687	97

1.1. Бруто фактурисана премија је имала раст у 2007 години за 7 % у односу на 2006 годину, али су промјене преносне премије у односу на претходну годину биле веће за 15 %, што је умањило укупан бруто приход од премије осигурања у односу на претходну годину.

У току године закључено је 89.750 уговора о осигурању (полиса), од чега се на осигурање од одговорности за моторна возила односи 52.616 полиса или 59 % у вриједности КМ 12.051.741, што чини 74 % укупно фактурисане премије. Просјечна фактурисана премија по овом основу износи КМ 229.

Остала закључена осигурања КМ 4.303.510 се односе на остале врсте имовинских осигурања или 26 % фактурисане премије осигурања.

Просјечна фактурисана премија по основу осталих имовинских осигурања износи КМ 116.

Према Правилнику о максималним стопама режијског додатка, бруто фактурисана премија се дијели на:

-техничку премију (69 % на обавезна осигурања и 62,50% на остала имовинска осигурања) КМ 11.008.931,

-превентиву 1 % на све врсте осигурања КМ 163.553,

-режијски додаток (30 % на обавезна осигурања и 36,50% на остала имовинска осигурања) КМ 5.182.768.

Техничка премија служи за исплату насталих штетних догађаја, док средства превентиве служе за спречавање настанка штетних догађаја. Техничка премија и превентива чине функционалну премију.

Режијски додаток служи за покриће трошкова спровођења осигурања који су настали закључивањем премије.

1.4. Промјене резерви за преносну премију су имале повећање у односу на почетно стање, што је узроковало умањење прихода од премије, и ако је фактурисана премија била већа у односу на 2006 годину.

А 2. Накнаде штета из осигурања КМ 7.477.851 чине 43 % укупних расхода и веће су у односу на претходну годину за 41 %, а чине их:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2007	Стање 31.12.2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Ликвидиране штете из осигурања	6.147.707	4.880.304	126
2.	Резервисане штете 01.01.	4.626.971	4.264.277	109
3.	Резервисане штете 31.12.	5.693.809	4.626.971	123
4.	Промјене у резервама за неисплаћене штете (3-2)	1.066.839	362.694	294
5.	Бруто расходи из исплате штета	263.305	71.488	368
6.	Укупно накнаде штета из осигурања (1+4+5)	7.477.851	5.291.708	141

2.1. Ликвидиране штете КМ 6.147.707 су веће у односу на претходну годину за 26 %.

У току 2007 године пријављено је 3.057 случајева настанка штета, а у почетном стању на резервама за штете било је евидентирано 884 одштетна захтјева, што укупно износи 3.941 одштетни захтјев.

Од укупног броја пријављених штета у 2007 години рјешена су 2.082 одштетна захтјева или 68 %, а од укупног броја резервисаних штета рјешено је 442 одштетна захтјева или 50 %. Број одбијених захтјева за исплату штета из разлога неоснованости захтјева за исплату штете износи 598. Укупно је рјешено 3.122 одштетна захтјева.

Ажурност рјешавања одштетних захтјева износи 79 % (3.122/3.941x100).

У фактурисаној премији ликвидираних штета учествују са 38 %, а у техничкој премији са 56 %.

Штете из основа осигурања од одговорности за моторна возила у укупно ликвидираним штетама учествују са 70%, из основа незгоде са 12 %, ауто каска са 11 %, осталих штета на имовини са 5 %, пожар 2 % .

Просјечна ликвидирана штета из основа осигурања од одговорности за моторна возила износи КМ 3.859. Просјечна ликвидирана штета из основа осигурања ауто каска износи КМ 3.138, незгоде КМ 763, осталих штета на имовини КМ 1.803 итд.

2.4. Усклађивање начина резервисања за штете са међународним стандардима у области осигурања, посебно прописане Правилником о техничким резервама (Службени гласник РС број 116/06), довео је до повећаног износа резервисања посебно за настале непријављене штете и директне и индиректне трошкове обраде штета, што је значајно утицало и на коначан финансијски резултат.

2.5. Бруто расходи из исплате штета КМ 263.305 се односе на директне и индиректне трошкове извиђаја, обраде, процјене и исплате штета, укључујући и плате директно запослених на овим пословима.

Ови трошкови су дефинисани чланом 3. Правилника о техничким резервама који се примјењује од 01.01.2007 године.

А 3. Измјене осталих техничких резерви су позитивне и износе КМ 89.771, а чине их:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2007	Стање 31.12.2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Резерве за колебање штета	- 12.474	0	0
2.	Укидање резервисања за масовне и катастрофалне штете	+ 411.573	- 22.778	-
3.	Обрачунати допринос за превентиву	- 163.552	- 216.138	76
4.	Ватрогасни допринос	- 5.638	- 5.983	94
5.	Накнада за противградну заштиту	- 15.812	- 17.203	92
6.	Допринос заштитном фонду РС	- 124.326	- 212.700	58
7.	Укупно измјене осталих техничких резерви	+ 89.771	- 452.024	-

3.1. Резерве за колебање штета се први пут појављују ове године, а прописане су чланом 20. Правилника о техничким резервама који се примјењује од 01.01.2007 године.

3.2. Према овом акту више не постоји обавеза формирања резерви за масовне и катастрофалне штете, јер по међународним стандардима не може се вршити резерва за непознате настале случајеве.

3.3. Обрачунати допринос за превентиву је мањи за 24 % у односу на 2006 годину, из разлога што је Правилником о распореду режијског додатка, који је ступио на снагу 01.01. 2007. године, измјењена стопа издвајања за ове намјене из бруто премије за остала имовинска осигурања са 2,5 % на 1 %.

3.4. и 3.5. Ове позиције показују мања издвајања у односу на 2006 годину из разлога што смо приликом обрачуна изузели Филијалу Брчко, јер важећи законски прописи за ове доприносе се односе на територију РС, али не БД.

3.6. Допринос заштитном фонду РС се односи на за покривање штетних догађаја које су узроковала неосигурана и непозната возила на територији РС.

А 4. Трошкови поврата премија КМ 3.101.905, у укупним расходима учествују са 18 % и већи су за 57 %, у односу на 2006 годину.

Ради неуређеног тржишта осигурања и недостатка надзора у овој области, да Друштво не би изгубило постојећи портфел, прилагођавало се условима рада конкуренције, што је био и коначан став органа управе.

Агенција за осигурање је 15.01.2008. год. донијела Рјешење о посебној ревизији у друштву за осигурање „Јахорина осигурање“ АД Пале.

Извршена је посебна ревизија одобрених и обрачунатих попушта осигураницима од аутоодговорности за временски период 01.01.2007. до 31.12.2007. год. и ревизија уговорених, обрачунатих и исплаћених провизија посредницима од стране званичног ревизора и актуара Друштва и Извјештаји су на вријеме достављени Агенцији за осигурање РС.

У извјештајима су одговорна лица дала позитивно мишљење, с обзиром да је Друштво успјело из текуће ликвидности измирити све настале штете.

Ове трошкове чине:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2007	Стање 31.12.2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Попусти на премију аутоодговорности	1.990.107	1.289.710	154
2.	Бесплатни технички прегледи дати осигураницима	1.107.902	664.996	167
3.	Гратис полисе	3.896	18.790	21
4.	Укупно	3.101.905	1.973.496	157

4.1 до 4.4 Укупни попусти у фактурисаној премији по основу обавезних осигурања (аутоодговорност, зелена карта, гранично осигурање, аутонезгода и осигурање путника у јавном превозу) учествују са 25,21 % или четвртина фактурисане премије обавезних осигурања, док је тај % у 2006 години износио око 18 %, али су приходи од премије били мањи за око 1 милион КМ.

А 5. Трошкови пословања су мањи за 3 % у односу на 2006 годину, али је то резултат начина исказивања индиректних трошкова обраде и процјене штета у билансу успјеха, као и разграничења трошкова прибаве, а све у складу са чланом 3. Правилника о техничким резервама.

Ове трошкове чине: трошкови провизија заступника, остали трошкови прибаве, и остали трошкови управе.

Ради промјена у начину резервисања насталих непријављених штета, као и високих трошкова поврата премија (попуста), да не би исказало губитак, Друштво је у складу са Рачуноводственим политикама број: 001-1741/07, које су усвојене од стране Управног одбора Друштва 18.04. 2007. год. и допунама број: 001-825/08 од 21.02.2008. године, са примјеном на завршни рачун за 2007 годину, као и Правилником о техничким резервама, приступило разграничењу трошкова прибаве у сразмјери учешћа преносне премије у укупној премији $(16.355.251/7.737.839=47,31\%)$ у износу КМ 992.559.

У претходним годинама Друштво је вршило разграничење само провизија заступника, те је на разграничењима по овом основу било евидентирано у почетном стању КМ 427.012, што са претходним књижењем КМ 992.559 укупно износи КМ 1.419.571.

Међутим, по завршном рачуну за 2007 годину Друштво је извршило разграничење свих трошкова прибаве, укључујући и плате запослених искључиво на пословима прибаве (преузимачи осигурања).

У току цијеле године Друштво је посебно билансно евидентирало трошкове управе, трошкове прибаве и трошкове извиђаја, обраде, процјене и исплате штета, укључујући и плате запослених радника.

Преглед трошкова пословања дат је у прилогу Извјештаја Табела број: 3

А 6. Остали технички приходи КМ 644.897 су већи у односу на претходну годину за 50 % а чине их:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2007	Стање 31.12.2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Приходи од регреса	299.521	101.944	294
2.	Приходи од закупнина	312.329	298.289	105
3.	Приходи од услуга процјене и исплате штета	33.047	30.786	107
4.	Укупно	644.897	431.019	150

6.1. У циљу ефикаснијег и ажурнијег рјешавања одштетних захтјева, Друштво је у случајевима који су били спорни, када је наша одговорност за насталу штету, а кривња осигураника, извршило исплату штете оштећеном, а судским или вансудским споразумом са осигураником склопило уговор о враћању дуга Друштву, обично у ратама, ради висине износа и платежне способности осигураника.

6.2. Приходи од закупнина прате прошлогодишњи ниво. Објекти који се издају у закуп су класификовани као инвестиционе некретнине.

Дио ових прихода се остварује и издавањем у закуп послових простора наслијеђених од „Сарајевоосигурања“.

6.3. Друштво је склопило споразум са ДДОР-ом из Новог Сада о међусобним услужним процјенама и исплатама штета, те су приходи по овом основу порасли за 7 %.

А 7. Остали технички расходи износе КМ 122.959 и мањи су у односу на претходну годину за 81 %.

Ове расходе чини отписана премија на терет расхода пословања.

С обзиром да Друштво својом пословном политиком настоји у наредним годинама да изврши исправку вриједности свих износа ненаплативих потраживања, ради измјена у начину резервисања штета и високих попуста, Друштво није успјело испоштовати овај принцип, што ће у наредном периоду бити свакако приоритет.

А 8. Бруто технички резултат без реосигурања је негативан и износи КМ 513.411, што је резултат напријед наведених разлога, прије свега усклађивања са Међународним стандардима и нелојалне конкуренције.

А 9.Цедирано реосигурање износи КМ 97.439, а чине га:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2007	Стање 31.12.2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Реосигурање зелене карте Биро зелене карте БиХ	164.731	203.577	81
2.	Реосигурање усјева „Босна Ре“	0	87.200	0
3.	Депозитна премија „Дунав Ре“	19.558	6.329	309
4.	Укупно (1+2+3)	184.289	297.106	62
5.	Преносна премија по основу реосигурања зелене карте	86.850	0	0
6.	Укупно цедирано реосигурање (4-6)	97.439	297.106	33

А 10.Технички резултат је негативан и износи КМ 610.850.

Б. Нетехнички биланс

Б 11. Финансијски приходи и расходи и добици и губици од реализације инвестиција, су позитивни и износе КМ 442.729. Већи су у односу на 2006 годину за 192 % , а чине их:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2007	Стање 31.12.2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Финансијски приходи	485.560	244.742	198
2.	Финансијски расходи	43.838	95.731	46
3.	Добит по основу продаје сталне имовине	1.760	2.649	66
4.	Губитак по основу продаје сталне имовине	753	0	0
5.	Укупно приходи (1+3)	487.320	247.391	197
6.	Укупно расходи (2+4)	44.591	95.731	47
7.	Свега (5-6)	442.729	151.660	292

Б 11.1. Финансијски приходи су већи у односу на исти период претходне године за 98 %.

Ове приходе чине:

11.1.1. Приходи од повезаних лица:		182.000
-Дивиденда ПИФ „Јахорина консеко прогрес“	112.000	
-Докапитализација из добити из ранијих година ПИФ „Јахорина консеко прогрес“	70.000	
11.1.2. Приходи од камата:		101.967
-Камате на пласмане	75.841	
-Камате на депозит НББ	10.240	
-Камате на средства резервног фонда Биро зелене карте БиХ	8.839	
-Камате по осталим основама	7.047	
11.1.3. Позитивне курсне разлике:		2
11.1.4. Приходи од инвестиционих некретнина:		199.550
-Фер вриједност земљишта на техничком прегледу „Гаруља“ у Бијељини	199.550	
11.1.5. Остали финансијски приходи		2.040

Б 11.2. Финансијски расходи КМ 43.838, су мањи за 54 %, а односе се на расходе камата на примљене кредите КМ 43.618, негативне курсне разлике КМ 97 и остале финансијске расходе КМ 123.

Расходи камата су мањи из разлога што је Друштво успјело да највећи дио обавеза по примљеним кредитима измири у току 2007 године.

Б 11.3. Добит по основу продаје сталне имовине потиче од продаје коришћеног намјештаја и аутомобила у току године у износу КМ 1.760.

Б 11.4. Губитак по основу продаје сталне имовине износи КМ 753, а односи се на неамортизовану вриједност продатог намјештаја.

Б 12. Резултат редовне активности је негативан и износи КМ 168.121.

Б 13. Остали нетехнички приходи износе КМ 639.071 и већи су за 18 % у односу на 2006 годину.

Ове приходе чине:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2007	Стање 31.12.2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Наплаћена потраживања из ранијих година	180.174	296.774	61
2.	Приходи од самњења обавеза	405.998	218.286	186
3.	Други непоменути остали приходи	52.899	24.460	216
4.	Укупно	639.071	539.520	118

13. 1. Приходи од налаћених потраживања КМ 180.174, раније отписаних путем исправке вриједности, мањи су у односу на 2006 годину за 39 %, ради опште неликвидности осигураника и чињенице да је већина потраживања од фирми које су у стечају, а да стечајни поступци нису окончани.

13. 2. Приходи од самњења обавеза су већи за 86 % зато што су у 2007 години укинуте све обавезе према држави по основу обрачунате амортизације грађевинских објеката наслијеђених од „Сарајевоосигурања“, а који су додјељени Инвестиционо развојној банци РС, према Закључку Владе РС број:04/1-012-1290/07 од 19.07.2007. год.

13. 3. Други непоменути остали приходи су већи у односу на 2006 годину за 116 % из разлога што је на овој позицији евидентирана измјена уговора о пословно техничкој сарадњи са фирмом „Топић трејд“ из Брода у износу КМ 30.000 и други непоменути приходи из ранијих година у износу КМ 22.899.

Б 14. Остали нетехнички расходи износе КМ 423.201 и мањи су за 70 % у односу на 2006 годину.

Ове расходе чине:

Р. б.	О П И С	Стање 31.12.2007	Стање 31.12.2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1.	Губици по основу расходања основних средстава	6.138	5.810	106
2.	Отписи потраживања по основу пласмана и осталих потраж.	50.618	1.011.609	5
3.	Расходи из ранијих година	70.934	68.414	104
4.	Судске таксе и сл.	63.266	64.929	97
5.	Хуманитарне помоћи за лијечење, културу, спорт и сл.	85.473	47.931	178
6.	Накнада предратних штета „Сарајевоосигурања“ - судске	67.875	121.070	56
7.	Остали непоменути расходи	78.896	97.987	81
8.	Укупно	423.201	1.417.750	30

14.1. Губици по основу расходања основних средстава су већи за 6 % у односу на 2006 годину, а евидентирани су по Извјештају о попису за 2007 годину, који је усвојио Управни одбор Друштва.

14.2. Отписи потраживања по основу пласмана и осталих потраживања износе само 5 % од прошлогодишњег износа отписа пласмана и осталих потраживања.

Друштво, због усклађивања начина резервације штета са Међународним стандардима и високих попушта, није успјело извршити веће отписе по овим основама по завршном рачуну за 2007 годину, према раније утврђеној пословној политици.

14. 3. и 5. Ове позиције показују раст у односу на претходну годину, али у структури ових расхода не учествују у значајном проценту.

14. 4., 6. и 7. Ове позиције показују пад у односу на претходну годину од 3 % до 44 %.

Треба напоменути да је пракса судова да на наш терет пресуђују предратне штете „Сарајевоосигурања“, те да се са овим случајевима не можемо борити.

Б 15. Бруто добитак износи КМ 47.749 и износи свега 6 % прошлогодишњег добитка.

Узрок овоме је напријед споменут, а првенствено је прилагођавање законске регулативе Међународним стандардима у области осигурања.

Б 16. Текући и одложени порез на добит ове године није исказан.

Наиме, ступањем на снагу новог Закона о порезу на добит од 01.01.2007. год. измјењен је начин састављања пореског биланса, у односу на претходну годину, тако да је у пореском билансу исказан порески губитак у износу КМ 926.605, те Друштво није формирало обавезу за ове намјене по завршном рачуну.

Б 17. Нето добитак у односу на претходну годину показује остварење од 6 %.

II - A . ПОКАЗАТЕЉИ ЛИКВИДНОСТИ

$$1. \text{Тренутна ликвидност} = \frac{\text{готовински еквиваленти и готовина} \quad 136.133}{\text{краткорочне обавезе} \quad 1.996.261} = 0,07$$

$$2. \text{Текућа ликвидност} = \frac{\text{краткорочна потраживања и пласмани} \quad 10.637.034}{\text{краткорочне обавезе} \quad 1.996.261} = 5,33$$

$$3. \text{Општа ликвидност} = \frac{\text{текућа имовина} \quad 13.782.104}{\text{обавезе} \quad 2.086.699} = 6,60$$

Параметри тренутне ликвидности нису задовољавајући, док параметри текуће и опште ликвидности испуњавају услове за измирење обавеза Друштва.

II - Б . ПОКАЗАТЕЉИ ФИЗИЧКОГ ОБИМА

Број планираних и закључених осигурања показује следећи преглед:

Р. б.	В. о.	ОПИС	2007		2006		Индекс	
			план	остварење	план	остварење	4/3	4/6
1		2	3	4	5	6	7	8
1	08 09	Цивил	1.682	1.600	957	1.403	95	114
2	08 09	Индустрија	342	332	359	316	97	105
3	13	Одговорност	53	119	105	531	225	22
4	09	Усјеви и плодови	592	553	458	97	93	570
5	09	Животиње	71	3.724	336	56	5245	6650
6	14	Осигурање кредита	10	0	10	0	0	0
7	07	Карго домаћи и међународни	164	62	185	139	38	45
8	03	Ауто каско	1.030	986	548	939	96	105
9	01	Колективно осигурање радника	53.700	80.424	61.414	51.009	150	158
10	01	Аутонезгода	138.500	144.133	139.654	127.767	104	113
11	01	Незгода остало	208.282	190.169	226.953	205.646	91	93
12	10	Аутоодговорност	44.220	45.725	45.030	41.852	103	109
13	10	Зелена карта	29.650	31.679	26.306	28.038	107	113
14	01	Осигурање путника у јавном превозу	707.250	795.437	865.987	716.886	112	111
15	10	Гранично осигурање	6.960	6.891	7.267	6.687	99	103
16	11	Одговорност-летјелице	8	4	7	8	50	50
17	02	ПЗО	1.185	1.801	1.114	1.118	152	161
18	02	ДЗО	2.640	1.734	4.631	2.434	66	71

Број закључених осигурања показује раст у односу на план у слиједећим гранама: одговорност, животиње, незгода-коллективно осигурање радника, ауто незгода, аутоодговорност, зелена карта, осигурање путника у јавном превозу и путничко здравствено осигурање.

Пад у односу на план показују слиједеће гране: цивил, индустрија, усјеви, карго домаћи и међународни, ауто каско, незгода остало, гранично осигурање, одговорност - летјелице и допунско здравствено осигурање.

Број закључених осигурања у односу на претходну годину биљежи раст у гранама: индустрија, цивил, усјеви и плодови, животиње, аутокаска, незгода-колективно осигурање радника, ауто незгода, аутоодговорност, зелена карта, осигурање путника у јавном превозу, гранично осигурање и путничко здравствено осигурање.

Пад у односу на претходну годину показују слиједеће гране: одговорност, карго домаћи и међународни, незгода остало, одговорност - летјелице и допунско здравствено осигурање.

II – Ц ФАКТУРИСАНА ПРЕМИЈА

Фактурисана премија у 2007. год. износи КМ 16.355.251 и већа је у односу на претходну годину за 6,84 %, што представља 100 % испуњење планираног нивоа.

У структури фактурисане премије обавезна осигурања учествују са 74,02 %, а необавезна са 25,98 %.

Највеће учешће у структури фактурисане премије има аутоодговорност, гранично осигурање и ЗК (врста осигурања 10) са 73,69 %, затим незгода (врста осигурања 01) са 9,53 %, осигурање имовине од пожара и природних сила (врста осигурања 08) са 6,21 %, ауто каска (врста осигурања 03) са 5,04 %, осигурање од осталих штета на имовини (врста осигурања 09) са 4,49 % итд.

Преглед фактурисане премије налази се у прилогу Извјештаја Табела бр.1.

II - Д НАПЛАЋЕНА ПРЕМИЈА

Наплаћена премија у 2007. години износи КМ 16.299.636 и већа је у односу на претходну годину за 4,88 %, а у односу на план је већа за 0,87 %.

Износ наплаћене премије прати фактурисану премију.

Наплаћена премија из 2006 и 2007 године износи КМ 15.912.208, а из 2005 и ранијих година износи КМ 387.428.

Ово показује да наплаћена премија из текуће и претходне године, у укупно наплаћеној премији, учествује са 97,62 %, а по основу сумњивих и спорних потраживања (из 2005 и ранијих година) са 2,38 %.

Треба напоменути да се сва наплата није одвијала у готовини, јер је дио премије компензиран са осигураницима за робе, услуге и сл.

Наплата премије аутоодговорности се вршила готовински и она износи КМ 12.330.789, с тим да је извршен истовремено поврат премије осигураницима по основу попушта на премију у износу КМ 1.990.108, затим су им одобрени бесплатни технички прегледи у износу КМ 1.107.902 и гратис полисе у износу КМ 3.896, што значи да је ефективно наплаћено КМ 9.228.884 премије из основа аутоодговорности или 74,84 %, а 25,16 % или четвртина наплаћене премије је враћена осигураницима.

II – Е БРОЈ НАСТАЛИХ ПРИЈАВЉЕНИХ ОСИГУРАНИХ СЛУЧАЈЕВА – ИСПЛАТА ШТЕТА

У току 2007 године евидентирано је 3.941 захтјев за надокнаду штете, од чега је рјешено 3.122 захтјева или 79 %. Од пријављених 3.941 захтјев, 3057 захтјева се односе на штете настале у 2007. години, а 884 захтјева на резервисане штете из 2006. године.

Од укупног броја 3.057 пријављених штета у 2007 години, рјешена су 2.082 одштетна захтјева или 68 %, а од укупног броја 884 резервисаних штета рјешено је 442 одштетна захтјева или 50 %. Број одбијених захтјева за исплату штета из разлога неоснованости захтјева за исплату штете износи 598.

Ажурност рјешавања одштетних захтјева износи 79 % (3.122/3.941x100).

У фактурисаној премији ликвидираних штета учествују са 38 %, а у техничкој премији са 56 %.

Штете из основа осигурања од одговорности за моторна возила у укупно ликвидираним штетама учествују са 70%, из основа незгоде са 12 %, ауто каска са 11 %, осталих штета на имовини са 5 %, пожар 2 % .

Просјечна ликвидирана штета из основа осигурања од одговорности за моторна возила износи КМ 3.859, из основа осигурања ауто каска износи КМ 3.138, незгоде КМ 763, осталих штета на имовини КМ 1.803 итд.

У току 2007. године исплаћено је штета у износу КМ 6.177.566.

Просјечна исплаћена штета из основа основа осигурања од одговорности за моторна возила износи КМ 3.867, незгоде КМ 763, ауто каска КМ 3.138, осталих штета на имовини КМ 1.784, пожара КМ 2.740 и здравственог осигурања КМ 1.109.

Треба напоменути да је Друштво чинило изузетне напоре везано за ажурност у исплати штета, тако да је на дан 31.12.2007 год. остало само КМ 25.050 неисплаћених штета.

Структура ликвидираних штета је следећа:

Р.б.	В.о.	ОПИС	Износ	Стр. %
1	01	Незгода	736.003	11,97
2	02	Здравствено осигурање	31.042	0,50
3	03	Ауто каско	690.322	11,23
4	08	Имовина од пожара	104.932	1,71
5	09	Остале штете на имовини	293.833	4,78
6	10	Одговорност за моторна возила	4.291.586	69,81
7		Укупно	6.147.707	100,00

Преглед ликвидираних и исплаћених штета налази се у прилогу Извјештаја Табела бр.2.

III ПОКАЗАТЕЉИ ЕФИКАСНОСТИ ПОСЛОВАЊА

III - А УПОРЕДНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПРОДУКТИВНОСТИ

ОПИС	2007	2006	Индекс 2/3
1	2	3	4
Фактурисана премија	16.355.251	15.308.083	107
Наплаћена премија	16.299.636	15.541.310	105
Број запослених на бази часова рада	133	139	96
Продуктивност на бази фактурисане премије	122.972	110.130	112
Продуктивност на бази наплаћене премије	122.554	111.808	110
Број осигураних возила	45.725	41.852	109
Продуктивност по раднику	344	301	114
Број осигураника-колективна незгода	80.424	51.009	158
Продуктивност по раднику	605	367	165
Број закључених осигурања - цивил	1.600	1.403	114
Продуктивност по раднику	12,03	10,09	119
Број закључених осигурања индустрије	332	316	105
Продуктивност по раднику	2,49	2,27	110
Број закључених осигурања ауто каско	986	939	105
Продуктивност по раднику	7,41	6,76	110

Из презентованих показатеља закључује се да је продуктивност расла по свим параметрима.

И ако је дошло до раста продуктивности то се није одразило и на финансијски резултат у 2007 години.

III - Б ЕКОНОМИЧНОСТ

Р.Б.	Структура стварних трошкова	2007	Стр. %	2006	Стр. %	Индекс 3/5
1	2	3	4	5	6	7
1	Провизије	936.039	13,64	947.550	15,68	99
2	Остали трошкови прибаве	2.064.534	30,09	0	0	0
3	Остали трошкови спровођења осигурања	3.861.481	56,27	5.094.673	84,32	76
4	УКУПНО	6.862.054	100	6.042.223	100	114

Р.Б.	Структура трошкова у билансу успјеха након разграничења трошкова прибаве	2007	Стр. %	2006	Стр. %	Индекс 3/5
1	2	3	4	5	6	7
1	Провизије	692.058	11,79	947.268	15,68	73
2	Остали трошкови прибаве	1.315.956	22,42	0	0	0
3	Остали трошкови спровођења осигурања	3.861.481	65,79	5.094.672	84,32	76
4	УКУПНО	5.869.495	100	6.041.940	100	97

С обзиром да је Друштво извршило разграничење трошкова прибаве, даје се структура трошкова прије и након разграничења.

У првој табели је видљиво да су стварни трошкови у 2007 години порасли за 14 % више у односу на 2006 годину. Након извршеног разграничења трошкова прибаве, у поређењу са претходном годином, видљиво је да су трошкови спровођења осигурања привидно имали пад за 3 %, у односу на претходну годину.

Р.Б.	Учешће стварних трошкова у фактурисаној премији	2007	2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1	Провизије	5,72 %	6,19 %	92
2	Остали трошкови прибаве	12,62 %	0	0
3	Остали трошкови спровођења осигурања	23,61 %	33,28 %	71
4	УКУПНО	41,95 %	39,47 %	106

Из напријед презентованих показатеља видљиво је да је у 2007 години учешће стварних трошкова у фактурисаној премији било 41,95 %, што показује раст у односу на 2006 годину за 6 %.

Р.Б.	Учешће трошкова у фактурисаној премији након разграничења трошкова прибаве	2007	2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1	Провизије	4,23 %	6,19 %	68
2	Остали трошкови прибаве	8,05 %	0	0
3	Остали трошкови спровођења осигурања	23,61 %	33,28 %	71
4	УКУПНО	35,89 %	39,47 %	91

Ова табела показује да је након извршеног разграничења трошкова прибаве, учешће трошкова спровођења осигурања 35,98 %, што је мање у односу на 2006 годину за 9 %.

Дозвољени режијски додаток износи КМ 5.182.768, а остварени стварни трошкови спровођења осигурања износе КМ 6.862.054, што значи да је више утрошено КМ 1.679.286 или 10,26 % од дозвољеног режијског додатка, који према актима износи 31,69 % од фактурисане премије.

Ако посматрамо учешће трошкова у фактурисаној премији након разграничења трошкова прибаве, тада имамо трошкове КМ 5.869.495, што је више од дозвољеног КМ 5.182.768, за КМ 686.727 или 4,20 %.

Раст трошкова је одраз општег раста цијена роба и услуга на тржишту, изазваних растом цијена нафте, а цијене наших услуга – тарифа премије нису имале тренд раста, него снижавања цијена.

III - Ц РЕНТАБИЛНОСТ

Р.Б.	О П И С	2007	2006	Индекс 3/4
1	2	3	4	5
1	Исплаћене штете + трошкови обраде	6.440.871	5.471.766	118
2	Трошкови спровођења осигурања	5.869.495	6.041.940	97
3	Наплаћена премија	16.299.636	15.541.310	105
4	Рентабилност	75,53	74,08	

Показатељи рентабилности су нешто лошији у односу на претходну годину.

IV – ТЕХНИЧКЕ ОСНОВЕ ОСИГУРАЊА

Мјеродавни технички резултат, као однос мјеродавних штета КМ 6.802.972 и мјеродавне техничке премије КМ 10.254.919, на нивоу Друштва износи 66,34 %, што је задовољавајуће.

На дан 31.12.2007. год. техничке резерве износе:

-резерве за штете	КМ	5.693.809
-бруто резерве за преносне премије	КМ	7.737.840
-резерве за колебање штета	КМ	12.474
Укупно	КМ	13.344.123

V – СТАЊЕ КАПИТАЛА И ГАРАНТНОГ ФОНДА

У 2007 години ступио је на снагу Правилник о елементима и контроли маргине солвентности друштава за осигурање у РС.

Према наведеном Правилнику, Друштво је саставило прописане Извјештаје о висини капитала и гарантном фонду Друштва, као и Извјештаје о маргини солвентности, посебно за неживотна, а посебно за животна осигурања.

Извјештај о висини капитала и гарантном фонду за послове неживотних осигурања показује следеће податке:

Р.б.	О П И С	Износ
1.	Основни капитал	6.169.415
2.	Додатни капитал	1.000.000
3.	Гарантни фонд (1+2)	7.169.415
4.	Одбитне ставке	3.214.509
5.	Капитал – неживот (3-4)	3.954.906
6.	Маргина солвентности	2.943.945
7.	Више капитала (5-6)	1.010.961
8.	1/3 маргине солвентности (6:3)	981.315
9.	Најнижи износ гарантног фонда чл. 53 закона	5.000.000
10.	Више гарантног фонда (3-9)	2.169.415

Извјештај о маргини солвентности за послове неживотних осигурања показује следеће податке:

Р.б.	О П И С	Износ
1.	Маргина солвентности по премији	*2.943.945
2.	Маргина солвентности по штетама	1.347.306
3.	Гарантни фонд 1/3 маргине солвентности по премији	981.315
4.	Гарантни фонд чл. 53 Закона	5.000.000
5.	Гарантни фонд* (већи износ од р.б. 3 или 4)	5.000.000

Извјештај о висини капитала и гарантном фонду за послове животних осигурања показује стање капитала у износу КМ 3.000.000.

Извјештај о маргини солвентности за послове животних осигурања показује стање гарантног фонда у износу КМ 3.000.000.

Друштво у 2007 години није обављало послове животних осигурања.

VI – ПРОМЈЕНЕ У РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ИСКАЗИМА

При састављању рачуноводствених извјештаја поштовани су законски прописи.

Рачуноводствени извјештаји су састављени у складу са Законом о рачуноводству и ревизији, Међународним рачуноводственим стандардима и актима пословне политике Друштва.

У 2007 години Друштво је усвојило први пут рачуноводствене политике у складу са новим законским прописима и МРС.

У децембру 2007 године објављен је Правилник којим су прописане нове билансне шеме биланса стања, биланса успјеха и биланса токова готовине, усклађене са МРС, са примјеном на завршни рачун за 2007 годину.

Прописаним правилницима дошло је до измјене у начину финансијског извјештавања Друштва за осигурање.

При састављању финансијских извјештаја поштовали смо начела:

- сталности (периодичност и правовременост извјештаја)
- досљедности (одабрана правила процјењивања се досљедно примјењују у складу са рачуноводственим политикама)
- начело опрезности
- начело узрочности
- начело појединачног процјењивања имовине и обавеза
- начело идентитета биланса

VII - ПРИЈЕДЛОЗИ ПРИОРИТЕТНИХ ПОДРУЧЈА ДЈЕЛОВАЊА МЕНАЏМЕНТА У 2008. ГОДИНИ

VII – А ЈАЧАЊЕ ОСНОВНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ (ДЈЕЛАТНОСТ ОСИГУРАЊА)

1. Наћи стратешког партнера за преузимање већинског власничког пакета од 51%,
2. Одржати постојећи портфел и настојати повећати тржишно учешће,
3. Квалитет рада на свим нивоима подићи на највиши степен,
4. Наставити тенденцију смањења трошкова спровођења осигурања,
5. Попусте према осигураницима елиминисати или свести на најмању мјеру,
6. Побољшати ликвидност Друштва,
7. Настојати повећати учешће имовинских осигурања у укупној реализацији премије,
8. Разрадити пословну стратегију за наредни период,
9. Започети са пословима животних осигурања,
10. Појачати маркетиншки наступ на тржишту осигурања РС и Брчко Дистрикта БиХ ,
11. Извршити едукацију кадрова из области преузимања животних осигурања и информатике,
12. Обезбједити дозволу за рад у Ф БиХ.

VII – Б ПОСЛОВНО ФИНАНСИЈСКА КОНСОЛИДАЦИЈА, УНУТРАШЊА РЕОРГАНИЗАЦИЈА

1. Јачати профитну орјентацију кроз максимизирање прихода и рационализацију расхода.
2. Унутрашња реорганизација
  - Јачање пословних функција на нивоу Дирекције Друштва (финансијска, рачуноводствена, информатичка, правна, контролна) са циљем контроле кретања токова новца, као и поузданости и ажурности рачуноводственог информационог система примјеном новог софтвера и његовом примјеном у свим секторима пословања.
Све ово се чини у функцији квалитетнијег извјештавања како менаџмента, тако и вањских корисника, ради квалитетније подршке доношењу пословних одлука у наредном периоду.
  - Свођење броја и структуре запослених на оптимални ниво.

Премија осигурања на дан 31.12.2007. године

Врсте осигурања	Број осигурања (полиса)	Обрачуната премија	Техничка премија	Превентива	Режијски додатак
1	2	3	4	5	6
Осигурање незгоде	33.227	1.559.064,44	977.898,04	15.590,64	565.575,76
Здравствено осигурање	702	99.326,84	62.079,28	993,27	36.254,30
Осигурање возила која се крећу по копну, осим шинских возила	986	824.858,62	515.536,64	8.248,59	301.073,40
Осигурање возила која се крећу по шинама	0		0,00	0,00	0,00
Осигурање ваздухоплова	0		0,00	0,00	0,00
Осигурање пловила	0		0,00	0,00	0,00
Осигурање робе у превозу	55	41.763,77	26.102,36	417,64	15.243,78
Осигурање имовине од пожара и природних сила	1.475	1.016.129,90	635.081,19	10.161,30	370.887,41
Осигурање од осталих штета на имовини	574	733.641,21	458.525,76	7.336,41	267.779,04
Осигурање од одговорности за моторна возила	52.616	12.051.740,64	8.315.701,04	120.517,41	3.615.522,19
Осигурање од грађанске одговорности за ваздухоплове	4	817,78	564,27	8,18	245,33
Осигурање од опште грађанске одговорности за бродове	0			0,00	0,00
Осигурање од опште грађанске одговорности	111	27.907,88	17.442,43	279,08	10.186,38
Осигурање кредита	0			0,00	0,00
осигурање гаранција	0			0,00	0,00
Осигурање од различитих финансијских губитака	0			0,00	0,00
Осигурање трошкова правне заштите	0			0,00	0,00
Осигурање помоћи	0			0,00	0,00
Укупно неживотна осигурања	89.750	16.355.251,08	11.008.930,99	163.552,51	5.182.767,58
Животно осигурање				0,00	
Ренте				0,00	
Додатна осигурања уз осигурање живота				0,00	
Друге врсте животних осигурања				0,00	
Укупна животна осигурања	0	0,00		0,00	0,00
УКУПНА ПРЕМИЈА	89.750	16.355.251,08	11.008.930,99	163.552,51	5.182.767,58

ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА - Управа, Прибава и Штете 31.12.2007 (АОП - 215 и дио АОП 207)

Врста трошка	Трошкови управе	Трошкови прибаве прије разграничења	Трошкови прибаве који се разграничавају	Трошкови прибаве након разграничења	Трошкови обраде и процјене штета	УКУПНО
1.Трошкови амортизације	592.053,64	0,00	0,00	0,00	0,00	592.053,64
-нематеријална улагања	81.687,04	0,00	0,00	0,00	0,00	81.687,04
-властита основна средства	510.366,60	0,00	0,00	0,00	0,00	510.366,60
-туђа основна средства	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Трошкови материјала	93.137,92	18.193,35	5.999,37	12.193,98	366,40	105.698,30
-канцеларијски материјал	57.148,05	15.554,73	5.709,60	9.845,13	117,00	67.110,18
-остали материјал	35.989,87	2.638,62	289,77	2.348,85	249,40	38.588,12
3.Трошкови горива и енергије	165.243,25	54.606,55	17.535,07	37.071,48	3.845,98	206.160,71
-електрична енергија	49.861,91	37.953,79	12.089,31	25.864,48	0,00	75.726,39
-огрев и централно гријање	40.731,34	3.518,43	1.265,94	2.252,49	0,00	42.983,83
-гориво и мазиво	74.650,00	13.134,33	4.179,82	8.954,51	3.845,98	87.450,49
4. Трошкови услуга и закупнина	354.918,48	1.495.167,09	486.011,53	1.009.155,56	2.715,96	1.366.790,00
-превоз	6.392,91	52,50	19,07	33,43	197,20	6.623,54
-поштанске услуге	34.539,73	5.624,70	2.044,84	3.579,86	130,89	38.250,48
-телекомуникационе услуге	74.304,65	25.503,16	8.642,11	16.861,05	1.151,12	92.316,82
-трошкови текућег одржавања	82.066,09	14.172,19	4.846,47	9.325,72	109,50	91.501,31
-трошкови закупнина - правна лица	3.987,30	220.944,49	49.491,68	171.452,81	0,00	175.440,11
-трошкови закупнина - физичка лица	1.751,94	88.716,62	5.671,28	83.045,34	0,00	84.797,28
-комуналне услуге	21.822,26	17.340,58	5.958,56	11.382,02	0,00	33.204,28
-комунална такса и грађевинско земљиште	32.903,22	7.280,86	1.187,26	6.093,60	0,00	38.996,82
-провизија за услуге преузимања-правна лица	0,00	305.125,93	114.965,87	190.160,06	0,00	190.160,06
-провизија за услуге преузимања-физичка лица	0,00	630.913,12	230.584,84	400.328,28	0,00	400.328,28
-провизија менаџера	0,00	162.156,26	60.587,09	101.569,17	0,00	101.569,17
-адвокатске услуге	2.240,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.240,00
-остале услуге	94.910,38	17.336,68	2.012,46	15.324,22	1.127,25	111.361,85
5.Трошкови рекламе и пропаганде	496.861,66	0,00	0,00	0,00	0,00	496.861,66
6.Трошкови репрезентације	86.672,92	7.781,61	2.510,81	5.270,80	0,00	91.943,72
7.Трошкови премије осигурања	33.000,76	0,00	0,00	0,00	0,00	33.000,76
8.Трошкови накнада	278.447,61	57.921,81	18.403,80	39.518,01	3.693,71	321.659,33
-превоз радника на посао	5.016,83	10.357,75	3.188,76	7.168,99	1.638,00	13.823,82

-дневнице за службени пут	58.193,74	4.596,12	1.666,89	2.929,23	847,65	61.970,62
-преноћиште и исхрана на службеном путу	28.811,96	1.405,40	438,21	967,19	627,50	30.406,65
-накнада за актуарске послове	18.472,84	0,00	0,00	0,00	0,00	18.472,84
-накнада за привремене и повремене послове	44.675,12	41.562,54	13.109,94	28.452,60	580,56	73.708,28
-стипендије	29.370,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29.370,00
-отпремнине	25.599,12	0,00	0,00	0,00	0,00	25.599,12
-накнаде трошкова чланова УО, НО и Скупштине	68.308,00	0,00	0,00	0,00	0,00	68.308,00
9.Трошкови платног промета и чланарине	22.627,95	6.300,27	2.451,57	3.848,70	789,02	27.265,67
-провизије за обављање банкарских послова	22.077,95	6.300,27	2.451,57	3.848,70	789,02	26.715,67
-чланарине удружењима	550,00	0,00	0,00	0,00	0,00	550,00
10.Трошкови пореза и доприноса	29.461,80	1.194,91	406,45	788,46	0,00	30.250,26
-остали порези и доприноси	13.223,14	1.194,91	406,45	788,46	0,00	14.011,60
-водни допринос	1.700,30	0,00	0,00	0,00	0,00	1.700,30
-допринос за шуме	14.538,36	0,00	0,00	0,00	0,00	14.538,36
11.Остали нематеријални трошкови	215.829,46	228.925,43	62.300,13	166.625,30	4.396,01	386.850,77
-трошкови стручне литературе и штампа	21.149,90	137,88	49,81	88,07	58,00	21.295,97
-трошкови семинара и студија	53.715,25	4.924,12	1.832,17	3.091,95	286,29	57.093,49
-трошкови ревизије	34.204,60	0,00	0,00	0,00	0,00	34.204,60
-трошкови уређења радне средине	402,31	0,00	0,00	0,00	0,00	402,31
-трошкови бироа осигурања	0,00	50.926,50	14.699,65	36.226,85	0,00	36.226,85
-трошкови накнада Агенцији за осигурање	0,00	118.655,00	33.129,07	85.525,93	0,00	85.525,93
-трошкови финансирања заштитног фонда РС	0,00	35.880,03	9.952,67	25.927,36	0,00	25.927,36
-остали нематеријални трошкови	106.357,40	18.401,90	2.636,76	15.765,14	4.051,72	126.174,26
12.Трошкови зарада и накнада	1.493.225,69	1.130.481,68	396.940,49	733.541,19	190.285,00	2.417.051,88
-бруто плате запослених	1.367.561,76	966.011,36	340.276,23	625.735,13	163.883,05	2.157.179,94
-остале накнаде запослених	125.663,93	164.470,32	56.664,26	107.806,06	26.401,95	259.871,94
СВЕГА	3.861.481,14	3.000.572,70	992.559,22	2.008.013,48	206.092,08	6.075.586,70